

Egyesületi hírek

Az *Erdőhasználati Szakosztály* június 12–13-án Sopronban, illetve Burgenlandban tartott rendezvényt. Az első napon *dr. Mészáros Károly* dékán köszöntőjét követően a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőhasználati Tanszéke mutatkozott be. A résztvevők örömmel tapasztalták, hogy Alma Materünkben szakmánk meghatározó tárgyának oktatása – a szűkös források ellenére – kiemelkedő szinten folyik.

A – szakmai fogások finomságára is ügyelő – gyakorlati oktatás olyan ismeretanyagot ad erdőmérnök hallgatóink kezébe, melyet a mai gyorsan (és nem mindig az erdész számára kedvezően) változó világunkban is hasznosíthatnak.

A Tanszék bemutatkozását követő beszélgetésen *Andor József* volt szakosztályelnökünk komoly veszélyként említette az erdőhasznosítás tudati leértékelődését. Hangsúlyozta, hogy e kedvezőtlen megítélést sokszor a gyakorló erdész is elősegíti hallgatásával, azzal, hogy nem hangsúlyozzuk eléggé az újratermelhető–újratermelő alapanyagok hasznosításának előnyét a környezetre súlyos terhet jelentő művi anyagokkal és fosszilis energiahordozókkal szemben.

Nemes Zoltán felvetette, hogy az oktatást célszerű igazítani a gyakorlati szakmai igényekhez. Általános véleményként erősítették meg a résztvevők, hogy ez a gondolat a Tanszék filozófiájába beépült, azonban célszerűbb a jelenlegi fakitermelési (fahasznosítási) rendszer működésének megismertetésén túl, annak túlzott beidegzése helyett olyan ismeretanyag átadása, mellyel a jól képzett mérnök mindenkor élni tud, sőt a megszokott módszerek hibáinak kiküszöbölésére is képessé válik.

Felvetődött egy olyan archívum létesítésének szükségessége is, amely a régi erdei munkát örökíti meg. Talán az utolsó pillanatban vagyunk, hogy a múlt mesterfogásait fotón-filmen megörökítsük.

Javaslatként elhangzott, hogy e témában keressük az együttműködést az Erdészettörténeti Szakosztállyal.

Dr. Rumpf János a szakma egy pótolható mulasztásra hívta fel figyelmünket, ugyanis *Lámfalussy* professzor úrnak méltánytalanul, nincs még szobra egyetemünk botanikus kertjében.

A résztvevők teljes támogatásuk mellett – felkérték a Tanszéket, hogy a szobor felállításához a *Lámfalussy* család egyetértését kérje meg, és tegyen felhí-

vást a szoborfelállítás költségeinek előteremtésére.

A második napon Burgenlandban az Eszterházy birtok lakompaki (Lochenhaus) erdőgondnokságának, illetve a jelenlegi családfőnek Melinda Esterházy hercegasszonynak – akinek gondoskodását távollétében is éreztük – vendégei voltunk.

A teljes birtok 1614 óta a családé. Jelenleg 3 magánalapítványba és egy magánbirtokba szerveződik.

A lakompaki erdőgondnokság magánalapítványként működik. Területe 8200 ha, élőfakészlete 1,8 millió m³, ezen belül luc 22%, erdei fenyő 37%, vörösfenyő 7%, jegenyefenyő 2%, bükk 19%, tölgy 6%, a többi fajafaj 7%-kal képviselteti magát.

A gazdálkodás a hercegasszony által jóváhagyott éves tervek alapján folyik. A jó minőségű faanyagot a gondnokság központja értékesíti, a tűzifa zömét az erdészek, jelentős a lábön eladás is.

A gondnokság irányítását 1 erdőgondnok, 6 területvezető, 2 beosztott erdész, 1 erdőőr, 1 titkárnő és egy irodai erdész végzi. Ezen kívül 5 fakitermelő, 14 erdei, 1 faraktáros és 4 egyéb saját fizikai dolgozót foglalkoztatnak. A fakitermelések zömét (52%) magas fokú gépesítettséggel rendelkező vállalkozók végzik.

A fakitermelés évi 48 ezer m³, 1/3-a élőfahasználat, 2/3-a véghasználat.

Az erdőművelési munkákat alapos tárgyalás, egyeztetés után a területvezetők hajthatják végre. A szerződéseket többnyire *szóban* kötik, azt csak a jelentősebb ügyletekben foglalják írásba.

A vadászati jogot teljes mértékben bérbeadják, egy ha bérleti díja kb. 10 000 Ft-nak felel meg. Jelentős bevételt hoz a különféle melléktermék (homok, agyag, kavics) értékesítése is.

A gondnokságot *Nemestóti Miklós* erdőgondnok – magyarul kiválóan beszélő – burgenlandi erdőmérnök kollégánk mutatta be. Az ismertetést követően megtekintettük az erdészeti irodát, majd egy nagyon jól felszerelt erdei múzeumot, melyben erdei iskolai oktatásokat is tartanak. A múzeum a birtokhoz tartozik, szervezetileg azonban elkülönül az erdőgondnokságtól.

Első terepi állomásunk egy magasan gépesített fakitermelés volt, ahol egy bontásjellegű munkát tekintettünk meg, a múltban erősen vadkárosított erdőben.

A fakitermelést, gallyazást döntő-raká-

soló, a közelítést kihordó szerelvény végezte. Költsége – a mi fogalmaink szerint – magas, 5600 Ft/m³ (Ft-ra átszámolva közbelső rakodón). A munka hasznosságáról vita is kialakult.

Ezt követően rövid autózás után mászvagallyazóval történő jegenyefenyő-nyesséssel ismerkedtünk.

Ebéd után az Eszterházy család ősi fészkeben a Landsee-i, romos, de így is monumentális várkastélyban gyönyörködtünk.

Utolsó helyszínünk egy családi vállalkozásban üzemelő, magán fűrészüzem volt, ahol fenyőt dolgoznak fel. A helyszínen eredetileg vízimalom működött, 1959 óta fűrészüzem, melyet folyamatosan fejlesztenek. Feldolgozó kapacitása cca. 20 000 m³/év.

Az egész rendszer igen precízen, kevés belső anyagmozgatással dolgozik. Vezetője-tulajdonosa gépészmérnök, aki nemcsak a fejlesztést tervezi, de minden munka- és irányítási folyamatba be tud avatkozni.

Zárásként megállapítottuk, hogy igen tartalmas két napot tölthetünk együtt, és azt kiemelten is megköszönjük *dr. Rumpf János* professzor úrnak és *Gólya János* adjunktus úrnak.

Nemes Zoltán

titkár

Garamszegi István

elnök

* * *

Az Egri „*Petrás Incze János*” Kulturális Egyesület a moldvai csángó-magyarok identitásának megőrzését tűzte zászlajára.

Ismeretes, hogy a moldvai csángók komoly küzdelmet folytatnak a magyar nyelvű oktatás és a magyar nyelvű szentmisék megteremtéséért. Ehhez kíván hozzájárulni az Egyesület képzésekkel, táborok megszervezésével, erkölcsi és anyagi támogatással, szponzorok felkutatásával.

Július 1–13. között 50 iskoláskorú gyermek (25-25 fős csoportokban) moldvai, magyarul jól beszélő pedagógusok kíséretében az Egyesület vendége volt, felváltva egy héti Hevesen, illetve egy héti Egerben.

A nyelvtanulás és játék mellett megismerkedtek a Tisza-tóval, a Mátra- és a Bükk-aljával és felkeresték a Parlamentet is.

A „tábor” sikeréhez csatlakozott az

Egererdő Rt. támogatásával az OEE Egri Helyi Csoportja is, egy-egy egész napos programmal.

A gyerekekkel Szilvásváradra kirándultunk, ahol kisvonattal a Szalajka völgybe utaztunk. Megtekintettük az Ősember-barlangot, a Fátyol-vízesést, a szabadtéri erdei múzeumot. Hazafelé a Bélapátfalvai apátságban – egy szép csángó templomi népének elnéklése mellett – hajtottunk térdet.

A programot „saját gyártmányú” bőseges ebéddel zártuk.

A gyerekek őszinte örömeire gondolva reméljük, szerény eszközeinkkel hozzájárulhattunk a „Petrás Incze János” Egyesület céljaihoz.

Garamszegi István

* * *

Az Erdővédelmi Szakosztály új tisztségviselőinek megválasztása után, első szakmai fórumát 2002. április 10-én tartotta Sikondán. A megjelent 28 érdeklődőt a Mecseki Erdészeti Rt. vezérigazgatója, *dr. Káldy József* üdvözölte, majd *Kató Sándor*, a Szakosztály elnöke röviden beszámolt az elmúlt év szakosztályi rendezvényeiről, és ismertette az ez évre tervezett szakmai összejöveteleket.

A jelen szakmai fórum a Summit-Agro Hungaria Kft. szervezésében folytatódott. Az ismert, növényvédő szerek forgalmazó cég részéről *Wirth László* számolt be a hazai piacon elért eddigi eredményeiről. A Japán kereskedőház 10 éve van jelen Magyarországon és komoly részesedést ért el a növényvédő szerek forgalmazásában. Az erdészeti gyakorlatban leggyakrabban használt készítményeik:

NABUS S gyomirtó

DIPEL ES, WP rovarölő

SUMI ALFA ULV rovarölő

MOSPILAN 70 WP rovarölő

Az erdőgazdaságok jelenlévő szakemberei beszámoltak a gyakorlatban már széles körben használt növényvédő szerek hatásáról és néhány, újabb szerrel végzett kísérlet tapasztalatairól. Ilyen készítmény pl. a PLEDGE 50 WP gyomirtó, melynek kedvező környezetvédelmi tulajdonságai vannak, de első sorban kétszikű gyomok preemergens gyomirtására szolgál. Jelenleg csak kukoricakultúrában használatos. Ugyancsak új lehetőségeket kínál a rovarok elleni védekezésben a környezetkímélő ATABRON kitinszintézis gátló rovarölő.

A szakmai találkozón bemutatásra került a *Szidonya István* által összeállított, www.fadoktor.hu erdészeti növényvédelmi technikákat bemutató honlap, amely gyakorlati tanácsokat ad

az erdészeti növényvédelemmel foglalkozó szakembereknek. A találkozó jó hangulatú, kötetlen beszélgetéssel zárult.

Dr. Koltay András

szakosztálytitkár

* * *

Gemencen ülésezett az OEE Vadgazdálkodási Szakosztálya. A tisztújításokat követő első rendezvényét a Vadgazdálkodási Szakosztály a Gemenc Rt. Szekszárdi Erdészetének területére, *Pörbolyre* szervezte. A szakosztály új elnöke, *Csonka Tibor* vezérigazgató meghívására érkezünk az rt. színvonalas erdei iskolájába 27 fővel, augusztus 28-án. Az egynapos, feszes ütemű programnak előre nem kalkulált terepi aktualitást adtak a Duna augusztusi áradásának tragikus következményei.

A szűkre szabott időkeretbe az ügyrendi feladatokon kívül három, idősebb szakmai kérdéskört érintő előadást és egy, a helyi gazdálkodási viszonyokba bepillantó terepi programot építettünk be.

Az elnök megnyitója után első napirendi pontként *Dr. Kőházi István* igazgató főállatorvos, a Heves megyei Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomás vezetője tartott érdekes előadást a lóttvad húsvizsgálatával és forgalmazásával összefüggő, új jogi szabályozásról. Részletesen kitért a komoly ágazati polémiát kiváltó rendelet szakmai, üzleti és EU-vonatkozásaira. Mint az FVM jogszabályalkotást segítő szakértője, avatott szakszerűséggel elemezte a szabályok alkalmazásának várható hatásait a vadgazdálkodási ágazat működésére. Határozottan igyekezett tudatosítani a szigorú élelmiszer-higiéniái követelmények megkerülhetetlenségét a vadex-

port fenntarthatósága érdekében. Említést tett azokról a passzusokról, melyeknél a gyakorlat érdekeihez igazított, enyhítő módosítások is elképzelhetők.

Az előadást emóciókat sem nélkülöző, konstruktív vita követte a szokatlanul kemény szabályok betarthatóságáról, a megfelelés várható ráfordításainak finanszírozásáról és személyi feltételeiről. *Pintér István*, *Kronecker József*, *Kondor Endre*, *Buzgó József* és *Feiszt Ottó* felkészült véleményalkotásai az előadó számára is adtak municiót a jogszabályalkotás további feladataihoz.

A délelőtti második felében a házigazdák szervezte terepi programon vettünk részt a Rezeti-körgát térségében. A felejthetetlen élményt jelentő bejárást és tájékoztatást *Fodermayer Vilmos*, a Szekszárdi Erdészet illetékes műszaki vezetője vezette.

Ismertetőt kaptunk a vidék szakmai és kultúrtörténetéről, a gazdálkodás múltjáról és jelenéről. Láthattuk, érzékelhettük a visszavonuló, évszázados rekordjától alig elmaradó árvíz katasztrófális hatásait az erdőfelújításokban és a vadgazdálkodásban. Érintettük a víz által elmosott gemenci kisvasutat Lázi állomásnál, látva a közjóléti berendezésekben bekövetkezett károkat.

A döbbenet utáni lelki rehabilitáció gyanánt, visszavezető utunkon keresztmetszetet kaptunk Gemenc legértékesebb, kocsányos tölgyes és feketediós állományából. A templomi hangulatú, ám javarészt mesterséges erdők az ártéri erdészek generációinak munkáját dicsérik.

A baráti légkörben elfogyasztott ebéd után folytatódtak az előadások. *Pintér István* főosztályvezető (FVM) a

vadgazdálkodási köztervezés helyzetéről és az EU-csatlakozás ágazatunkat érintő hatásairól tartott színvonalas konzultációt. Digitálisan szemléltetve mutatta be a tervezés részleteit, a tervek felépítését a tolnai köztervezési példáján keresztül. Külön kitért a szükséges, bonyolult egyeztetési folyamatra, valamint a tervek összefüggéseire a Vadgazdálkodási Adattárral. Megtudtuk, hogy a 24 köztervezésből máig 23 készült el, a határidők jelentősen csúsznak.

Az EU vadászatot érintő jogszabályairól, az EGK irányelveiről az előadó részletesen beszélt. Kiemelte a vízi- vadak és az erdei szalonka vadászatára vonatkozó szabályozást, említve, hogy az utóbbi ügyében ősszel egyeztetnek a civil szervezetekkel. Külön szólt a vadon élő állatok kereskedelmének szabályozásáról, a kikerülhetetlen jogharmonizációról, a vízivad-gazdálkodási koncepció szükségességéről.

Pintér István önálló témája volt a Vadászati Törvény végrehajtási rendeletének módosítása, ezen belül is az erdei vadkár értelmezésének új szabályai. Határozottan érvelt a természetes felújítások elősegítésének, a nagyvadlétszám csökkentésének fontossága mellett. Említést tett a hivatásos vadászok kiadás előtt álló szolgálati szabályzatáról, a naplóvezetés rendjéről, az ellátmányok egységesítéséről is.

A vadkárok kérdésköre gyúelegyként hatott a szakmai vitára. Egyebek mellett, *Hajdú Tibor*, *Balázs István*, *Buzgó József*, *Feiszt Ottó*, *Varga Béla* és *Reményfy László* hozzászólásai újra meggyőzték a Szakosztályt arról, hogy a vadkár témájában mielőbb önálló összejövetelt szervezzünk.

Harmadik előadóként *Török Gábor*, a Duna-Dráva NP Vadászati Osztályvezetője állt hallgatóságunk elé. Ő a természetvédelem szemszögéből elemezte a térségi vadgazdálkodás helyzetét és a nagyvadlétszámmal összefüggő problémákat. Bemutatta a Park működését, a gondok mellett említve korrekt kapcsolatokat, együttműködésüket a vadászatra jogosultakkal. Részletes történeti áttekintést adott a nagyvadlétszám alakulásáról – kiemelve a gímszarvas fokozódó terjedését – leginkább problémás térségként Somogyot jelölve meg. Beszélt a vadkárokat felmérő monitoring rendszerek tapasztalatairól. Hosszú távú megoldásként céljuk az un. ökológiai vadterületek képességhez igazított vadsűrűség.

Tájékoztatót adott az árvíz eddig tapasztalt, összetett hatásairól, a Vadgazdálkodási Tanácsok fontos szerepéről,

valamint személyes munkálkodásáról a hatósági kapcsolatok építése területén.

A számos, kapcsolódó kérdés között felvetődött a nemzeti parkok IUCN-besorolásának és a hazai állapotoknak ismert ellentmondása, mely az előadó szerint a magyar jogszabályok mentén feloldható.

A szakosztályülés záró programjaként ügyrendi kérdésekkel foglalkoztunk. Megállapodtunk a kapcsolattartás módszereiben az OEE Elnöksége és más testületei – kiemelten az Erdőművelési Szakosztály –, valamint a külső szervezetek irányában. Évente két, helyezett rendezvény és egy tanul-

mányút szervezését céloztuk meg. Operatív csoport létrehozását határoztuk el a gyors reagálást igénylő megkezelések kezelésére.

Tagfelvételtől döntöttünk: új tagunk *Nagy Károly*, az Egererdő Rt. vadgazdálkodási csoportvezetője. Gratulálunk! Áttekintettük tagsági viszonyainkat, felfrissítettük a nyilvántartásokat.

Késő délután, az itt közölt csoportkép elkészültével búcsúztunk egymástól. Köszönjük kiváló házigazdáink, a GEMENC Rt. munkatársainak lekötelező vendégszeretét!

Kép és szöveg: **Haraszi Gyula** szakosztály titkár

Búcsúzó sorok Faragó Sanyi Bácsitól

Egy melegszívű, jólelkű pályatársunk hagyott el megint bennünket. Párjától néhány hónapja kellett elbúcsúznunk, most aztán elment ő is, szelíden és csendben.

Az egykori Kerekegyházi Kísérleti Erdészet kísérletvezetője volt, ERTI-kutatóként töltött el négy évtizedet az alföldi homokon.

Azon kevesek közé tartozott,
– aki készséggel és őszintén segített a hozzáfordulónak,

– akivel jó volt leülni, lelket terhelő gondokat megbeszélni,

– aki mindig talált néhány jó szót az összekuszálódott szálak rendbetételéhez.

Ember volt, nagyon kedves ember. Mindenkinnek csak Sanyi Bácsi. Így szólította falujának boltosától a levélkihordóig, a terepi erdésztől a főmérnökhöz, mindenkire. A kerületvezető erdészek személyes jó barátai voltak és a kétkezi, tanulatlan erdei munkás sem érezhette benne a nadrágos embert, akitől félni kell.

Alakja hosszú ideig egybeforrt motorjával. Bámulatos biztonsággal irányította a laza homokon, pedig néha még a lábait is használnia kellett az egyensúly megőrzéséhez. Ősz haja, kreolos arcszíne elválaszthatatlan volt a kunadacsi, kunpeszéri erdők világától. Kutatómunkát végzett, de könyveket nem hagyott maga után, írásaival is ritkábban jelentkezett a szaklapok hasábjain. Ő csak a dolgát tette, vezette a kísérleteket, gyűjtötte az adatok ezreit és segített másokat céljaikhoz.

Zrenjaninban, az egykori Torontál megye székhelyén, magyar néven Nagybecskerekben, nevelkedett, szerb környezetben. Egyetemi tanulmányait is a belgrádi egyetem Erdészeti Fakultásán végezte. Első munkahelye Szerbia belsejében, Nis városában, volt.

A német–jugoszláv háború idején kalandos körülmények között került Újvidékre és 1941. július 21-én, mint kinevezett ideiglenes minősítésű m. kir. segéderdőmérnök tett esküt a szegedi erdőigazgatóság újvidéki erdőfelügyelőségén.

1942-ben a rahói erdőigazgatósághoz helyezték és megbízták a Tiszabogdányban székelő tiszaközi erdőhivatal vezetésével. Kétévi megfeszített munka után újabb menekülés és az 1944. december 6-án, Esztergomban kelt irat szerint kinevezték a felsőtárkányi erdőhivatal vezetőjévé.

Az 1946 és 1955 közötti időszak minden átszervezése más-más munkahelyen éri. Dolgozott az Egri Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat központjában, a Heves megyei egyesülésnél, a mátrai és a sajtóvölgyi erdőgazdaságoknál. A jugoszláv oklevél nem volt jó ajánlólevél abban az időszakban.

Megnyugvást hozott családja számára is, amikor 1956-ban az ERTI tudományos segédmunkatársa lett Verpeléten. A Duna-Tisza közti Kísérleti Állomáson tudományos munkatárs, 1976-tól nyugdíjba menéséig főmunkatárs.

Párja halálával néhány hónapja hagyta magára, 90 év körüli korára ez volt a legnagyobb ütés, ezt már nem tudta kiállni. Mert öszülőd fejjel, sok évtizedes együttlét után is oly gyengédséggel, szeretettel tudta párját szőlítani, mint talán vőlegény korában tette. A kényszerű elválás után ösztört.

Utolsó idejében már csendben készült a távozásra. Meggyengült látással és hallással pergette napjait és ezen unokája kedvessége, szerető gondossága sem tudott enyhíteni. Az eltört combnyaknak meg már nem maradt ideje az összefordásra, hordozója szerényen és csendben elment közülünk. Emlékét nem találmány vagy különleges vívmány örökíti, sokkal inkább jólelkűsége, meleg emberi jósága és a belőle sugárzó szeretet tette naggyá.

Kedves, jó Sanyi Bácsi! Mi, itt maradtunk most fájdalommal és szomorúan búcsúztunk Tőled és fohászodunk, hogy az Egek Ura bocsássa be égbeszállt lelkedet és találjatok egymásra újra Pároddal, hogy kéz a kézben járhattatok az égi vándorutat! Isten Veled! Nyugodj békével!

Dr. Szodfridt István – Járasi Lőrinc